

Protecting Sefarim but Aiding Terrorists

I read a news report that ISIS has looted rare Jewish artifacts, such as old scrolls of various *sefarim*, to help finance their operations. Is it appropriate to save the *sefarim* by buying them, or is it forbidden because it would mean supporting ISIS?

2. משנה וגמרא, גיטין דף מה עמ' א

מתני'. אין פודין את השבויין יתר על כדי דמיהן, מפני תיקון העולם; ואין מבריחין את השבויין, מפני תיקון העולם; רבן שמעון בן גמליאל אומר: מפני תקנת השבויין. גמ'. איבעיא להו: הא "מפני תיקון העולם" – משום דוחקא דצבורא הוא, או דילמא משום דלא לגרבו וליתו טפי? תא שמע: דלוי בר דרגא פרקא לברתיה בתליסר אלפי דינרי זהב. אמר אביי: ומאן לימא לן דברצון חכמים עבד? דילמא שלא ברצון חכמים עבד.

תוספות שם

דלא ליגרבו וליתו – והא דתניא בפרק נערה (כתובות נב.): נשבית והיו מבקשין ממנה עד עשרה בדמיה – פעם ראשון פודה, שאני אשתו דהויא כגופו יותר מבתו דחכא, ועל עצמו לא תיקנו שלא יתן כל אשר לו בעד נפשו; ור' יהושע בן חנניא דפרקיה לההוא תינוק בממון הרבה בהניזקין (לקמן דף נח.) לפי שהיה מופלג בחכמה ...

3. שולחן ערוך יורה דעה סי' רנב סעי' ד

אין פודין השבויים יותר מכדי דמיהם, מפני תיקון העולם, שלא יהיו האויבים מוסרים עצמם עליהם לשבותם. אבל אדם יכול לפדות את עצמו בכל מה שירצה. וכן לתלמיד חכם, או אפילו אינו תלמיד חכם אלא שהוא תלמיד חריף ואפשר שיהיה אדם גדול, פודים אותו בדמים מרובים.

4. גמרא, בבא בתרא דף ח עמ' ב

פדיון שבויים מצוה רבה היא. אמר ליה רבא לרבה בר מרי: מנא הא מילתא דאמור רבנן דפדיון שבויים מצוה רבה היא? אמר ליה, דכתיב: "והיה כי יאמרו אליך אנה נצא ואמרת אליהם כה אמר ה' אשר למות למות ואשר להרע להרע ואשר לרעב לרעב ואשר לשבי לשבי", ואמר רבי יוחנן: כל המאחר בפסוק זה קשה מחבירו.

1. שולחן ערוך אורח חיים סי' שלד סעיף יב-יג

יב כל כתבי הקודש מצילין האידנא מפני הדליקה וקורין בהם, אפילו כתובים בכל לשון, ואפילו כתובים בסם ובסיקרא ובכל דבר. וכן מטבע ברכות שטבעו חכמים, מצילין אותם מן הדליקה ומכל מקום התורפה; וכן תרגום שכתבו עברי, כגון "יגר שהדותא" ו"כדנא תימרון להון", ועברי שכתבו תרגום או בלשון אחר שאותו העם בקיאים בו; וכן ספר תורה שיש בו ללקט שמונים וחמש אותיות מתוך תיבות שלמות או שיש בו אזכרה, מצילין אותה.

יג יש מי שאומר דמגלת אסתר, הואיל ואין בה אזכרות, אם אינה כתובה **במשפטה** אשורית על העור ובדיו, אין בה קדושה להצילה מפני הדליקה.

משנה ברורה שם סי' ק לט

במשפטה וכו' – ובמגן אברהם מסיק דכל זה הוא רק בזמן התלמוד, דאז היה אסור להצילה אלא אם כן כתובה כהלכתה, כיון שלא ניתן לכתוב וללמוד בה, אבל האידנא כיון דמשום עת לעשות לה' ניתן ללמוד בה, אפילו כתובה בנייר ובכל לשון, ממילא מצילין אותה מפני הדליקה גם כן כמו כל כתבי הקודש; ורק לענין אם כתובה בלשון הקודש ושלא בדיו כי אם בסם וסיקרא יש נפקא מינה, דבכל כתבי הקודש אפילו אם היו כתובין בסם וסיקרא דאין קורין בהן ... אפילו הכי מצילין אותן מפני הדליקה מפני האזכרות שבהן, מה שאין כן במגילה, דלית בה אזכרות, אם כתובה בסם וסיקרא אין קורין בה ואין מצילין אותה מפני הדליקה. וכל זה בכ"ד ספרי קודש, אבל שאר ספרים פשיטא דנכתבים בסם ובסיקרא בין היכא שכתובים בלשון הקודש ובין כשכתובים בכל לשון;